

AKCEPTUJĘ

PIERWSZY ZASTĘPCA
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI

nadinsp. Arkadiusz PAWEŁCZYK

RAPORT

Bezpieczeństwo imprez masowych w 2007 roku

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI
Główny Sztab Policji

WSTĘP

Zabezpieczenie imprez masowych jest jednym z największych wyzwań, jakie stawiane są rokrocznie przed polską Policją. Imprezy masowe swoją specyfiką determinują konieczność podejmowania szeregu czynności, których efektem jest bezpieczny przebieg tych przedsięwzięć. Planowanie i zabezpieczenie imprez masowych jest tylko jednym z wielu elementów składających się na ten problem. Obok bezpiecznego przebiegu imprezy, do którego zapewnienia zobligowany jest ustawowo jej organizator, Policja musi brać pod uwagę wiele innych elementów pośrednio, bądź bezpośrednio związanych z tym problemem.

Wśród elementów nierozłącznie towarzyszących imprezie, które muszą być brane pod uwagę przez Policję, wyliczyć można konieczność zaplanowania i przeprowadzenia zabezpieczenia: przemieszczania się uczestników imprez, ciągów komunikacyjnych, rejonów sąsiadujących z miejscem jej odbywania się, jednocześnie przewidując zapewnienie niezbędnych sił i środków do użycia w przypadku wystąpienia konieczności podjęcia działań przywracających naruszony porządek prawny na obiekcie. Właściwe skoordynowanie tych elementów wymaga ścisłej, wielopłaszczyznowej współpracy, zarówno pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Policji, jak też podmiotami pozapolicyjnymi. Wśród strategicznych partnerów należy wymienić straże miejskie (gminne), SOK oraz przewoźników realizujących transport publiczny.

Niebagatelną rolę, zarówno ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa, jak też maksymalną efektywność prowadzonych działań, ma prowadzenie rozpoznania przez służbę kryminalną Policji. Eksponując wagę tych działań, w ostatnim okresie czasu w Policji podjęto czynności zmierzające do intensyfikacji i ujednoczenia standardów pracy operacyjnej w środowiskach uczestników masowych imprez sportowych.

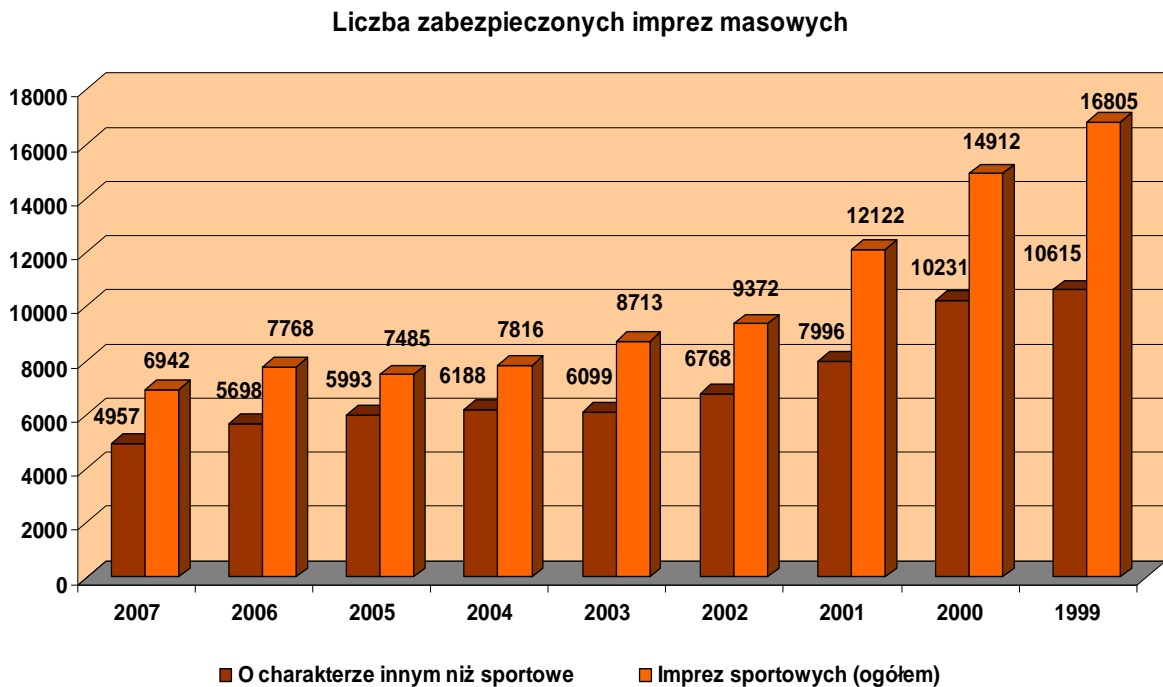
Poniżej przygotowany raport przedstawia zestawienie danych dotyczących wykonanych przez Policję zabezpieczeń imprez masowych za 2007 rok, wraz z omówieniem i porównaniem ich do lat poprzednich. Dodatkowo ukazane zostały

wybrane przykłady wydarzeń z udziałem kibiców sportowych, mających bezpośredni związek z imprezami masowymi na terenie poszczególnych komend wojewódzkich (Stołecznej) Policji oraz ze sportowymi imprezami masowymi odbywającymi się poza terytorium RP. Wskazano również inicjatywy podjęte w 2007 roku, mające na celu poprawę bezpieczeństwa w związku z imprezami masowymi.

1. IMPREZY MASOWE

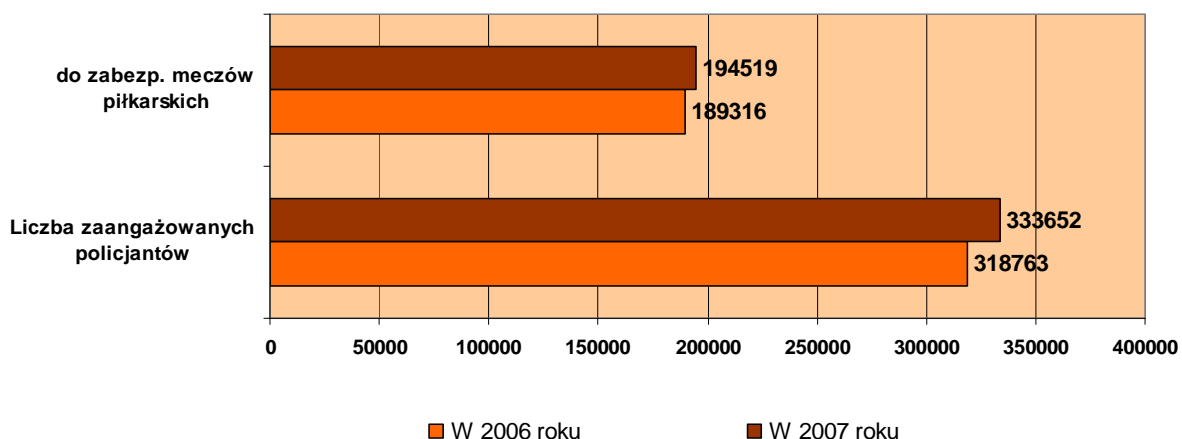
1.1. Zaangażowanie Policji w zabezpieczenie imprez masowych w 2007 roku

W roku 2007 siły policyjne były angażowane do zabezpieczenia 11 899 imprez masowych i była to wartość mniejsza w porównaniu do roku 2006 (13 466 imprez) o 11,6 %. Po niewielkim wzroście liczby imprez w roku poprzednim, kolejny raz odnotowano, utrzymującą się od 1999 roku, tendencję spadkową. O 10,6% zmalała liczba masowych imprez sportowych, z poziomu 7 768 imprez w roku 2006 do wartości 6 942 imprez w roku 2007. Spadkowi uległa także liczba imprez masowych o charakterze innym niż sportowe – z wartości 5698 w 2006 roku do poziomu 4 957 w roku 2007 (spadek o 13%).

O ponad 4,7% zwiększyła się liczba policjantów zaangażowanych do zabezpieczenia imprez masowych. W 2007 roku w zabezpieczeniu udział wzięło łącznie 333 652 policjantów, natomiast w poprzednim roku 318 763. Wzrosła liczba policjantów angażowanych do zabezpieczenia imprez sportowych i wynosiła ona odpowiednio 255 667 w roku 2007, i 242 214 w 2006 roku (wzrost o 5,5%). Utrzymała się więc tendencja wzrostowa z lat poprzednich.

Liczba policjantów zaangażowana do działań związanych z zabezpieczeniem imprez masowych

Do zabezpieczenia pozostałych imprez masowych skierowano większą liczbę sił policyjnych: 77 985 w 2007 roku i 76 549 w roku 2006; odwrotnie niż w roku 2006, gdzie odnotowano znaczący spadek względem roku 2005.

Koszty poniesione przez Policję w związku z zabezpieczeniem imprez masowych wyniosły w 2007 roku 38 884 789 zł, co stanowi 14,4% wzrost w odniesieniu do roku 2006 (33 977 400 zł). Tendencja więc uległa zmianie, gdyż w roku 2006 odnotowano 8% spadek kosztów względem roku 2005.

1.2. Policyjne zabezpieczenie przejazdów uczestników imprez masowych

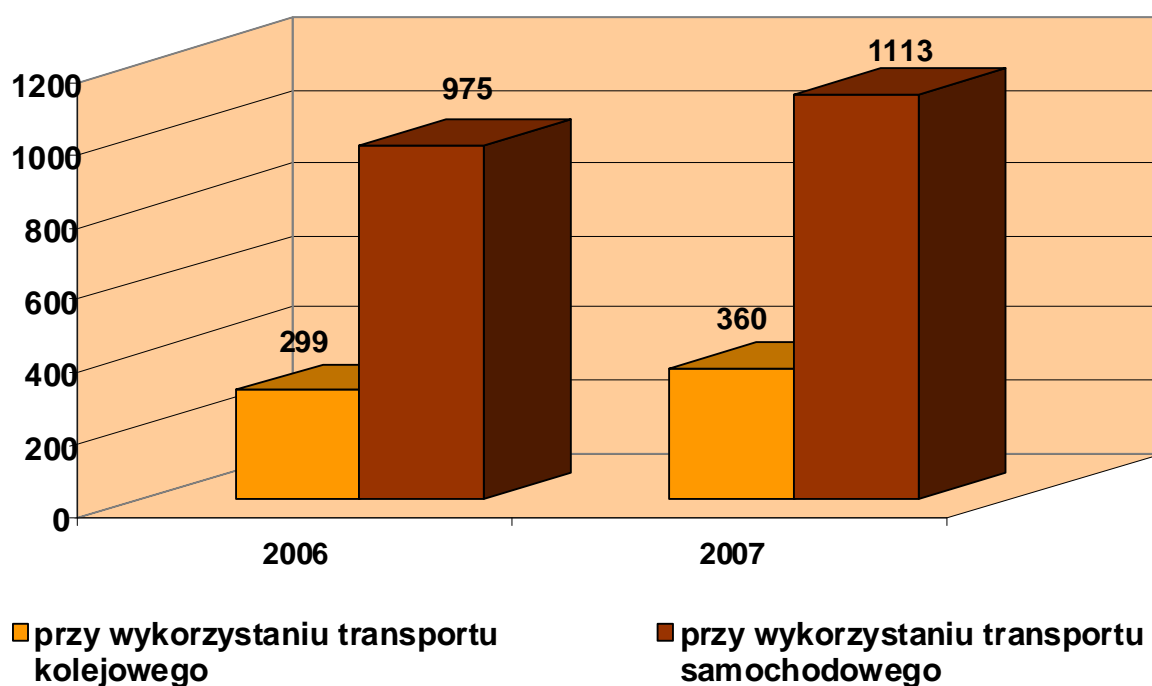
Zabezpieczenie przemieszczania się uczestników imprez masowych od lat stanowi jeden z kluczowych problemów dla Policji. Regułą jest, że zabezpieczenie przejazdów uczestników masowych imprez sportowych, w tym w szczególności kibiców piłki nożnej, stanowi dla jednostek organizacyjnych Policji największe wyzwanie, zarówno w fazie planistycznej, jak i realizacyjnej.

Kibice piłki nożnej przemieszczają się zarówno przy wykorzystaniu publicznych środków transportu (pociągi, przewoźnicy świadczący usługi transportowe autokarami), jak również prywatnymi pojazdami. Przemieszczanie się uczestników imprez sportowych charakteryzuje duży stopień zróżnicowania i trudne do oszacowania potencjalne zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego. Przejazdy mogą odbywać się zarówno w sposób zorganizowany, grupowy, jak też indywidualny. Od lat najtrudniejszymi do zabezpieczenia, z punktu widzenia Policji, pozostają przejazdy grupowe, podczas

których kibice sportowi, organizują i przemieszczają się samodzielnie po terenie kraju, a także za granicę, autokarami i pociągami.

Bieżąca współpraca jednostek organizacyjnych Policji w zakresie diagnozowania zagrożeń, jak również prowadzenie stałego monitorowania przemieszczających się grup pozwala na zminimalizowanie możliwości wystąpienia ekscesów chuligańskich, a także zbiorowych naruszeń prawa podczas przemieszczania się kibiców sportowych.

Liczba wykonanych zabezpieczeń przemieszczających się uczestników masowych imprez sportowych

W 2007 roku wykonano łącznie 360 patroli zabezpieczających przejazdy uczestników imprez sportowych, co stanowi znaczny wzrost w porównaniu z rokiem 2006 (20,4%), gdzie odnotowano 299 takich zabezpieczeń. Straż Ochrony Kolei uczestniczyła w 76 spośród tych zabezpieczeń, czyli nastąpił wzrost o 8 przypadków w porównaniu do roku ubiegłego. Nie mniej jednak utrzymuje się niewystarczająca liczba funkcjonariuszy SOK kierowanych do służby w związku z przemieszczaniem się uczestników imprez, skutkująca przeniesieniem ciężaru prowadzonych działań w całości na Policję. Do rzadkości należy kierowanie do pociągu funkcjonariuszy SOK, a jeżeli ma to miejsce, to są to liczby nieadekwatne do zagrożeń (patrol 2-3 osobowy). Podobnie jest z kierowaniem funkcjonariuszy SOK na teren dworców i stacji, znajdujących się na

trasie przejazdu pociągu z kibicami. Angażowane siły, w przypadku wystąpienia zbiorowego naruszenia porządku prawnego nie są w stanie samodzielnie podjąć skutecznej interwencji. Problem ten od kilku lat jest systematycznie zgłaszany kierownictwu PKP i resortu transportu.

W bieżącym roku odnotowano 14,1% wzrost wykonanych przez Policję zabezpieczeń przejazdów uczestników imprez przy wykorzystaniu transportu samochodowego z poziomu 975 w roku 2006 do wartości 1 113 w roku 2007.

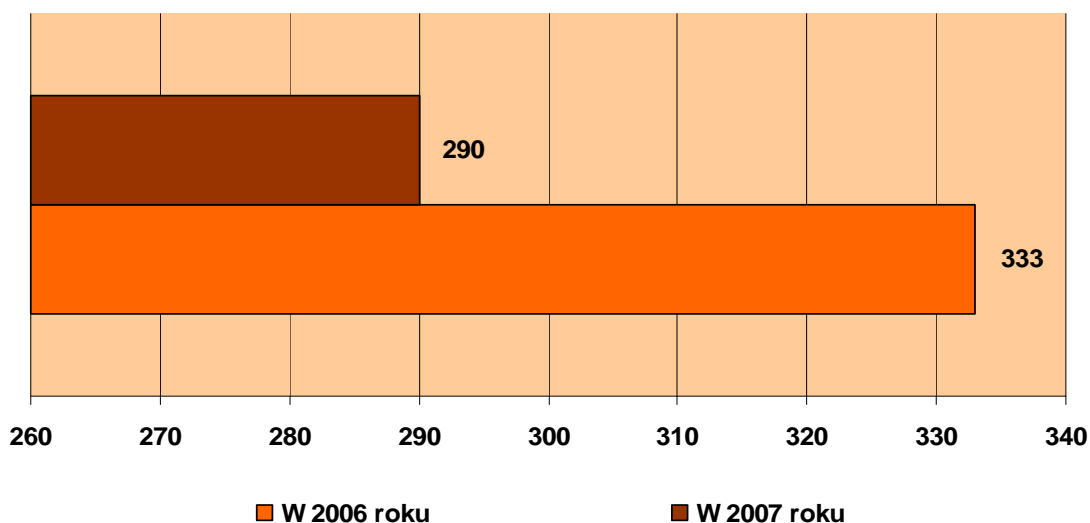
Podczas przemieszczania się uczestników imprez odnotowano 42 przypadki ekscesów chuligańskich. Podobnie, jak i w latach ubiegłych, dochodziło do zdarzeń podczas przejazdów publicznymi środkami transportu zbiorowego. Kilkakrotnie zanotowano przypadki, kiedy kibice demolowali elementy wyposażenia pociągu, autobusu, zatrzymywali skład lub pojazd i dokonywali kradzieży w sklepach lub na stacjach benzynowych znajdujących się przy trasie przejazdu. Przykłady takich zdarzeń znajdują się w dalszej części opracowania.

1.3. Zakłócenia porządku publicznego podczas imprez i efekty policyjnych działań zabezpieczających

W roku 2007 odnotowano łącznie 294 przypadki naruszeń prawa w związku z imprezami masowymi (w 2006 roku – 355). Jest to wartość mniejsza w odniesieniu do roku 2006 i stanowi pierwszy znaczący spadek w okresie ostatnich kilku lat. Zmniejszyła się liczba chuligańskich ekscesów (spowodowanych przez pojedynczych uczestników), jednocześnie znacznie zmalała (o 26,4%) liczba zbiorowych naruszeń prawa (spowodowanych przez grupy uczestników imprez masowych). W 2007 roku stwierdzono 81 przypadków zbiorowych naruszeń prawa – o 29 mniej niż w roku poprzednim.

Najwięcej przypadków naruszeń prawa odnotowuje się podczas imprez – 172, z kolei przed imprezami miało miejsce 47, a po imprezach – 75, co świadczyć może o utrzymującym się niskim poziomie bezpieczeństwa, zapewnianym przez organizatorów tych imprez. Na 76 zanotowanych w roku 2007 zbiorowych naruszeniach prawa w związku z przeprowadzaniem imprez sportowych, 66 przypadków miało miejsce podczas meczów piłki nożnej.

Liczba chuligańskich ekscesów (w związku z imprezami masowymi)

Podczas działań przywracających naruszony porządek publiczny obrażenia odniosło 100 policjantów i jest to wartość porównywalna z rokiem ubiegłym (99 policjantów). Zanotowano straty w mieniu policyjnym w wysokości 55 505 zł, co stanowi 58,3% spadek w porównaniu z rokiem 2006 (133 200 złotych). Po raz pierwszy od pięciu lat odnotowano zmniejszenie się tej wartości.

1.4. Współpraca z sądami

W 2007 roku, w związku z naruszeniami prawa popełnionymi na imprezach masowych, zatrzymano łącznie 2 511 osób, co stanowi spadek o 19,9% w porównaniu z rokiem poprzednim (3 137 osób). Wśród zatrzymanych było 250 osób nieletnich, o 188 osób mniej niż w 2006 roku. Tendencji spadkowej dopatrywać się można w związku z mniejszą w 2007 roku liczbą zbiorowych naruszeń prawa.

Znacznie zmalała liczba skierowanych do sądu wniosków w związku z wykroczeniami popełnionymi podczas imprez masowych. W 2007 roku skierowano łącznie 1 109 spraw, a w 2006 roku 1 788 (spadek o 38%). Był to pierwszy, od kilku lat, przypadek zmniejszenia się tej liczby.

Policja w roku 2007 w 367 przypadkach wniosowała o orzeczenie środka karnego w postaci zakazu wstępu na imprezy masowe. W stosunku do roku 2006 liczba tych wniosków zmniejszyła się o 177 (spadek o 32,5%). Sądy orzekły 367 wyroków

zakazu wstępu na imprezy masowe, co w porównaniu z rokiem ubiegłym (314 wyroków) stanowi wzrost o 16,9%.

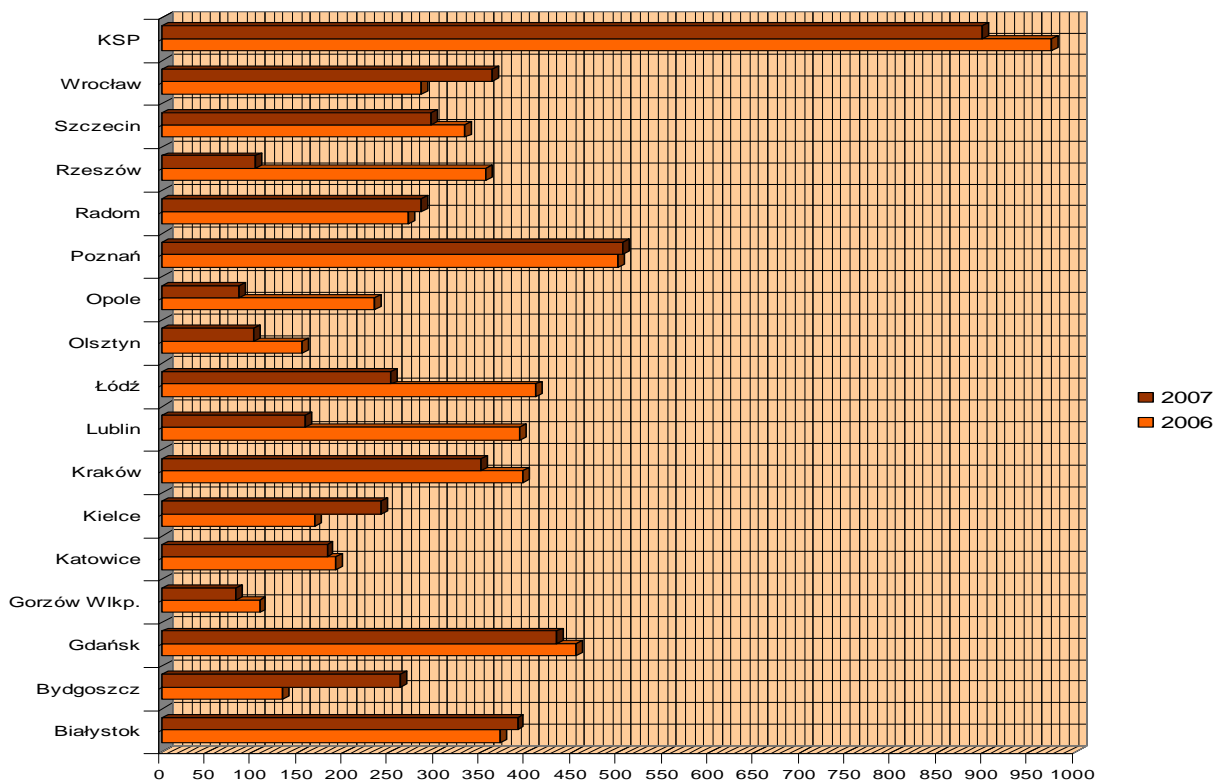
W związku z zatrzymaniami osób nieletnich Policja skierowała do sądów dla nieletnich 192 wnioski o ukaranie, co jest porównywalną wartością z rokiem poprzednim (193 wnioski).

2. IMPREZY MASOWE O CHARAKTERZE KULTURALNYM

2.1. Zaangażowanie Policji w zabezpieczenie imprez masowych o charakterze kulturalnym

Liczba imprez masowych o charakterze kulturalnym, w których zabezpieczenie zaangażowana była Policja w roku 2007, zmalała i wyniosła 4 957. Jest to o 13% mniej niż w roku ubiegłym (5 698). Utrzymuje się więc tendencja spadkowa obserwowana od kilku lat.

Liczba zabezpieczanych imprez masowych innych niż sportowe

Podczas zabezpieczania powyższych imprez nieznacznie wzrosła liczba policjantów zaangażowanych do działań (o 1,9%) z 76 549 policjantów w roku 2006, do 77 985 w roku 2007. Pomimo zwiększenia się liczby zaangażowanych sił Policji odnotowano nieznaczny spadek nakładów finansowych. W porównywanych okresach lat 2007 – 2006 nakłady zmalały z 9 995 700 zł do 9 132 363 zł (8,6%). W trakcie przywracania naruszonego porządku 23 policjantów odniosło obrażenia, to jest o 20 więcej niż w roku ubiegłym.

2.2. Zakłócenia porządku publicznego podczas imprez o charakterze kulturalnym i efekty policyjnych działań zabezpieczających

Podczas imprez masowych o charakterze kulturalnym w roku 2007 odnotowano spadek liczby ekscesów chuligańskich z 92 w 2006 roku do 72, czyli mniej o 21,7%. Zmniejszeniu się liczby ekscesów chuligańskich towarzyszył spadek liczby zbiorowych naruszeń prawa z 6 do 5. Analizując pod tym kątem poprzednie lata należy zauważyć, że wzrost liczby zbiorowych naruszeń prawa ma charakter falowy.

W związku z wydarzeniami podczas imprez masowych o charakterze kulturalnym zmalała liczba osób, które odniosły obrażenia z 45 w 2006 do 31 osób w roku 2007. Liczba ekscesów chuligańskich, zbiorowych naruszeń porządku oraz liczba osób, które odniosły obrażenia potwierdza utrzymujący się wysoki poziom agresji oraz negatywnych zachowań podczas tego typu imprez.

2.3. Współpraca z sądami w związku z wydarzeniami podczas imprez masowych o charakterze kulturalnym

Skuteczność podejmowanych przez Policję działań mających na celu przywrócenie naruszonego porządku odzwierciedla się m.in. w liczbie zatrzymanych osób. Pomimo spadku liczby zbiorowych naruszeń prawa, podczas masowych imprez o charakterze kulturalnym, minimalnie wzrosła liczba zatrzymanych osób o 0,5%, z 1 073 osób w 2006 do 1 079 osób w 2007 roku.

Do sądów w 2007 roku skierowano 303 sprawy o wykroczenia, co jest wartością znacznie mniejszą w porównaniu z rokiem poprzednim - 425 spraw (spadek o 28,7%). W 12 przypadkach Policja wniosowała o orzeczenie środka karnego w postaci zakazu wstępu na imprezy masowe tj. o 9 mniej niż w roku 2006. Również o 14 zmniejszyła się liczba wniosków skierowanych do sądów dla nieletnich (w 2006 roku - 47 wniosków,

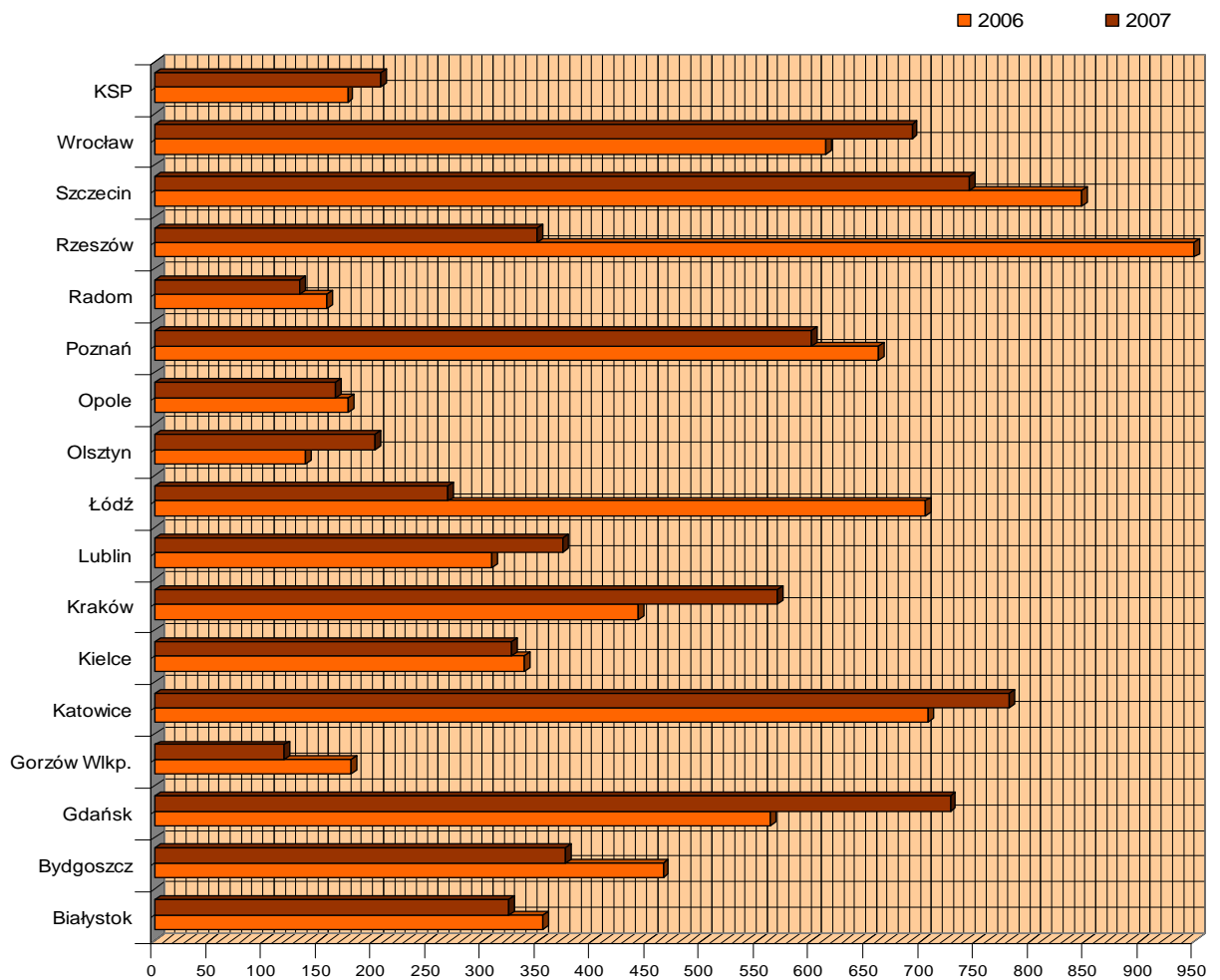
w 2007 roku - 33). Do sądów skierowano 339 spraw o przestępstwa, w porównywanym roku 2006 przekazano 334 takie sprawy, co stanowi niewielki wzrost.

3. SPORTOWE IMPREZY MASOWE

3.1. Zaangażowanie Policji w zabezpieczenie masowych imprez sportowych

W roku 2007 zanotowano spadek liczby masowych imprez sportowych, do których zabezpieczenia były kierowane siły policyjne. Policja uczestniczyła w zabezpieczeniu 6 942 masowych imprez sportowych, o 826 mniej w porównaniu z rokiem 2006.

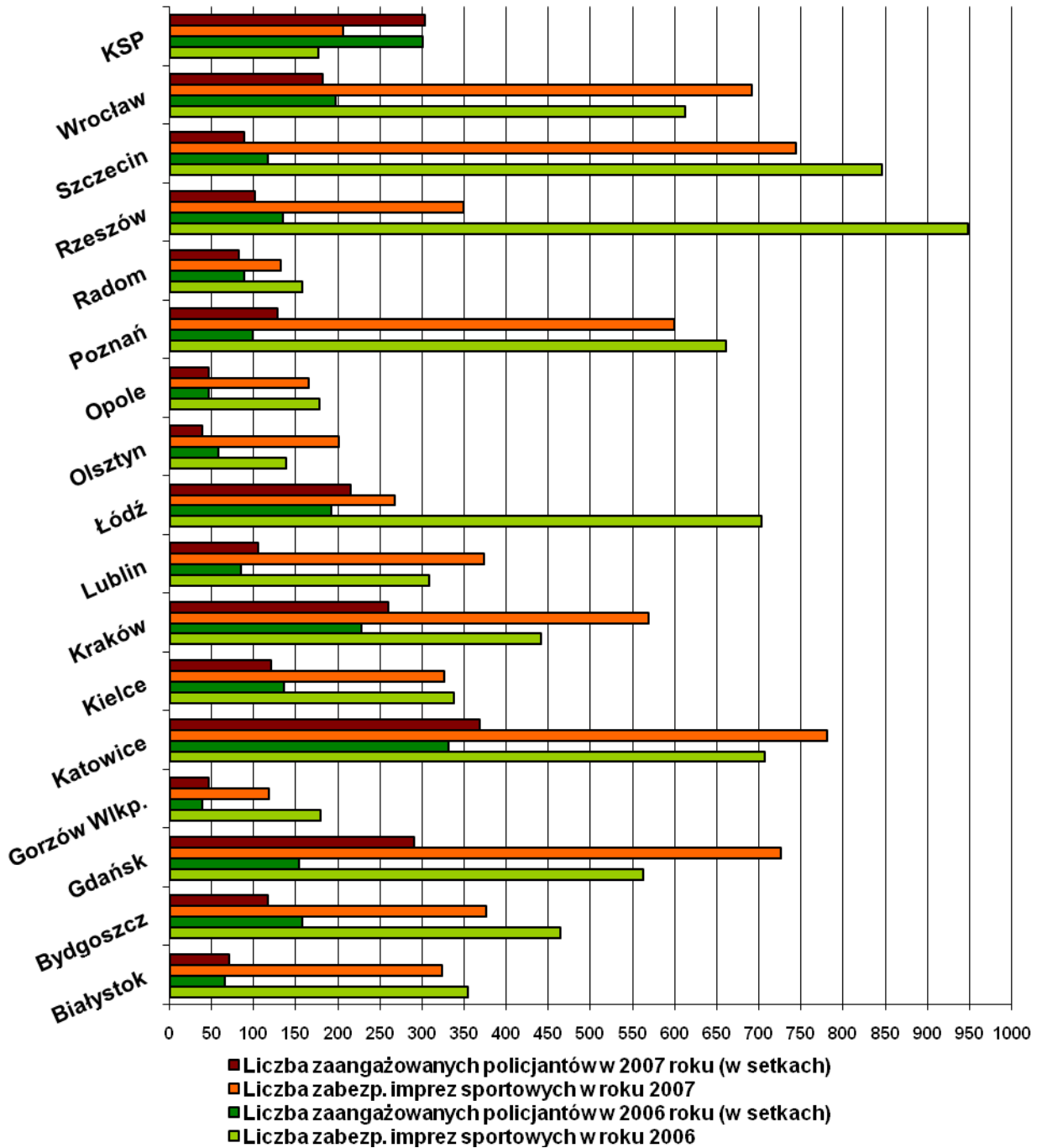
Liczba zabezpieczanych masowych imprez sportowych

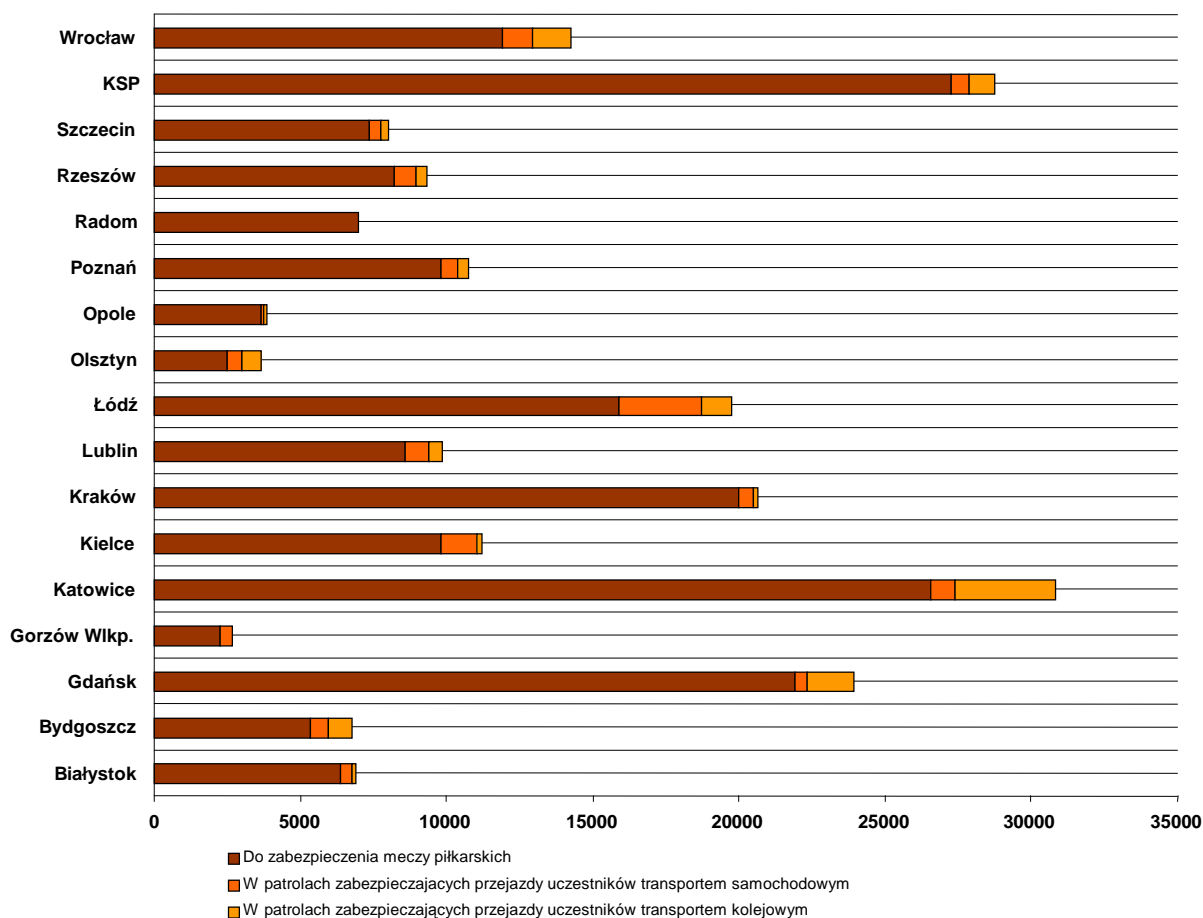
Pomimo zmniejszenia się liczby zabezpieczanych imprez sportowych, do których była zaangażowana Policja, nastąpił wzrost liczby zaangażowanych sił.

W porównaniu z rokiem 2006 (242 214 policjantów) nastąpił wzrost o prawie 5,5% (255 667 policjantów). Kierowane siły angażowane były głównie do zabezpieczania meczów piłki nożnej (194 519 policjantów). Tendencja wzrostowa utrzymuje się w tym obszarze od kilku lat.

Liczba zabezpieczonych masowych imprez sportowych w stosunku do liczby zaangażowanych policjantów

Liczba zaangażowanych policjantów do zabezpieczenia masowych imprez sportowych w 2007 roku

Wzrostowi liczby zaangażowanych sił Policji do zabezpieczenia masowych imprez sportowych towarzyszyło zwiększenie kosztów poniesionych na realizację tych zadań. Koszty Policji w 2007 roku wyniosły 29 752 425 zł. W porównaniu z rokiem 2006 (23 981 700 zł), oznacza to zwiększenie kosztów o 6 170 725 zł. Tendencja wzrostowa utrzymuje się już od kilku lat, lecz w odniesieniu do relacji z lat ubiegłych jest ona znaczna (24,1%).

Zmniejszyła się liczba policjantów, którzy odnieśli obrażenia w związku z przywracaniem naruszonego porządku, do poziomu 77. Od kilku lat utrzymuje się więc tendencja spadkowa (odpowiednio 96 w 2006 roku i 137 w 2005 roku). Znacznie zmalały straty w mieniu policyjnym, które w 2007 roku ukształtowały się w wysokości 52 585 zł (spadek o 60,5%), a w roku 2006 wyniosły 133 200 zł. Jest to zmiana tendencji w odniesieniu do zestawienia z lat 2005 – 2006, gdzie wzrost wyniósł 34 200 złotych.

3.2. Zakłócenia porządku publicznego podczas masowych imprez sportowych i efekty policyjnych działań zabezpieczających

Rok 2007 był kolejnym, w którym zanotowano zdarzenia naruszające porządek i bezpieczeństwo publiczne podczas masowych imprez sportowych. Najpoważniejsze zakłócenia odnotowuje się w związku z meczami I i II ligi piłki nożnej. W dalszym ciągu występują naruszenia w czasie rozgrywek III i IV ligi, a także w niższych ligach piłkarskich. Jednocześnie obserwuje się ścisłe powiązanie pomiędzy organizacją masowych imprez sportowych, a zdarzeniami powodowanymi przez ich uczestników podczas przemieszczania się.

Podczas masowych imprez sportowych doszło do 218 ekscesów chuligańskich, o 23 mniej niż w roku 2006 (spadek o 9,5%). Zmalała również liczba zbiorowych naruszeń prawa (76) w porównaniu z rokiem 2006 (114). Liczba osób, które odniosły obrażenia w związku z masowymi imprezami sportowymi utrzymała się na tym samym poziomie, co w roku poprzednim i wyniosła 93.

3.2.1. Wybrane przykłady wydarzeń z udziałem kibiców sportowych

Wydarzenia mające bezpośredni związek z imprezami masowymi

KWP Bydgoszcz

W trakcie finałowego meczu Ekstraligi żużlowej pomiędzy „Unibaxem” Toruń i „Unią” Leszno, w dniu 7 października 2007 roku, w Toruniu, około godz. 18:50 czterech kibiców drużyny gospodarzy wbiegło na płytę boiska, a następnie powróciło na swój sektor uciekając przed pracownikami ochrony. O godz. 19:15 2 kibiców „Unibaxu” skradło flagę klubową z sektora kibiców drużyny gości, a następnie powróciło na właściwy sektor. O godz. 20:00 na płytę stadionu wtargnęła grupa (30 – 40 osób) kibiców z Torunia, która doprowadziła do konfrontacji z kibicami z Leszna. Organizator, z uwagi na nieskuteczność działań służb porządkowych, zwrócił się z pisemnym wnioskiem o wprowadzenie na teren stadionu sił policyjnych. Po wejściu policjantów OPP z Bydgoszczy kibice „Unii” powrócili na swoje miejsca, natomiast kibice miejscowi zaczęli rzucać w funkcjonariuszy butelkami, racami, kamieniami i elementami połamanych ławek. W celu przywrócenia ładu i porządku publicznego użyto środków

chemicznych i miotacza wody, a także siły fizycznej. Zatrzymano 10 osób. Pięciu policjantów doznało lekkich obrażeń.

KWP Gdańsk

W dniu 3 czerwca 2007 roku w Gdańsku, około godziny 18:00 w trakcie meczu II ligi piłki nożnej „Lechia” Gdańsk – „Ruch” Chorzów kibice z Chorzowa zostali zaatakowani przez miejscowych kibiców. Użyto strzelb gładkolufowych, miotaczy gazu i wody. Bezpośrednio po meczu policjanci zostali zaatakowani przez kibiców obu drużyn. Użyto miotacza wody, strzelb gładkolufowych i gazu. Obrażeń ciała doznało 12 policjantów. Zatrzymano 11 osób.

W dniu 3 czerwca 2007 roku w Lęborku, około godziny 14:15 po zakończeniu meczu piłki nożnej pomiędzy „Pogonią” Lębork a „Gryfem 95” Słupsk w trakcie opuszczania stadionu policjanci konwojujący kibiców ze Słupska zostali obrzuceni kamieniami. Użyto broni gładkolufowej, oddano 20 salw. Pięciu funkcjonariuszy doznało lekkich obrażeń. Zatrzymano 11 osób.

W dniu 10 października 2007 roku w Gdańsku, około godziny 17:30 po zakończeniu meczu II ligi piłki nożnej pomiędzy „Lechią” Gdańsk a „Arką” Gdynia, kibice „Lechii” obrzucili kamieniami policjantów NPP w Gdańsku. Użyto pałek służbowych. Zatrzymano 19 sprawców.

W dniu 17 listopada 2007 roku w miejscowości Tczew, w trakcie meczu ligi okręgowej piłki nożnej pomiędzy drużynami „Wisła” Tczew – „Pomezania” Malbork około godziny 14:25 część kibiców „Lechii” Gdańsk i „Pomezanii” przeskoczyła przez barierki ochronne i wbiegła na murawę, a następnie ruszyła w kierunku kibiców „Arki” Gdynia i „Wisły” Tczew celem konfrontacji siłowej. Dowódca działań podjął decyzję o wprowadzeniu na teren stadionu pododdziałów zwartych OPP Gdańsk. Użyto środków przymusu bezpośredniego w postaci pałek służbowych i siły fizycznej. Zatrzymano 7 kibiców. Ponadto około godz. 17:00, w czasie doprowadzania kibiców „Lechii” Gdańsk dwóch f-szy prewencji KPP Tczew oddało z własnej broni służbowej po 2 strzały ostrzegawcze w powietrze, z uwagi na zagrożenie życia i zdrowia własnego i innych policjantów. Łącznie zatrzymano 12 osób.

KWP Katowice

W dniu 7 kwietnia 2007 roku w Katowicach, o godzinie 15:35 około 200 kibiców „Górnika” Zabrze usiłowało dokonać bezpośredniej konfrontacji z kibicami „Legii” Warszawa. Po odizolowaniu zwaśnionych grup, kibice „Górnika” zaczęli obrzucać policjantów butelkami, kamieniami i innymi przedmiotami. Użyto miotacza wody oraz strzelb gładkolufowych. Oddano 41 strzałów z amunicji niepenetracyjnej, po czym kibice zaniechali dalszej eskalacji. Zatrzymano łącznie 7 osób, w tym 3 pod zarzutem czynnej napaści na funkcjonariuszy. Trzy osoby doznały obrażeń ciała.

W dniu 19 maja 2007 roku w Katowicach policjanci dokonali zatrzymania 7 agresywnych i pijanych pseudokibiców będących na stadionie „KS Rozwój”, którzy rzucali kamieniami oraz szklanymi butelkami w pracowników ochrony stadionu i policjantów, a także w zaparkowane w pobliżu radiowozy i pojazdy cywilne. Użyto strzelb gładkolufowych. Zatrzymano 7 osób. Przesłuchano 21 świadków zdarzenia. Uszkodzeniu uległy 3 radiowozy, 1 tarcza ochronna, 4 kaski i 3 samochody prywatne. Jedna osoba doznała rany postrzałowej okolic kolana.

W dniu 3 czerwca 2007 roku w miejscowości Wiesiółka policjanci zatrzymali 9 kibiców „Górnika” Zabrze i „Zagłębia” Sosnowiec, którzy przy użyciu petard hukowo-dymnych i zapalanej kukły zatrzymali pociąg specjalny z kibicami „Jagiellonii” Białostok udającymi się na mecz do Sosnowca, chcąc doprowadzić do konfrontacji siłowej. Zabezpieczono 8 samochodów osobowych, którymi poruszali się sprawcy.

W dniu 2 września 2007 roku, około godziny 00:40 na terenie dworca PKP w Tarnowskich Górach doszło do szeregu bójek pomiędzy kibicami „Polonii” Bytom (ok. 400 osób) i „Lecha” Poznań (ok. 1100 osób). Kibice obu drużyn wracali z meczów wyjazdowych swoich drużyn i składy, którymi się przemieszczali w tym samym czasie zatrzymały się na dworcu PKP. W wyniku zamieszek wybito 20 szyb w składzie pociągu relacji Kielce – Bytom. Podczas starć nikt z uczestników nie odniósł poważniejszych obrażeń.

W dniu 14 września 2007 roku w Zabrze, w trakcie meczu Orange ekstraklasy pomiędzy drużynami „Górnika” Zabrze i „Polonii” Bytom, około godziny 19:10 kibice drużyny gości dokonali spalenia kilku szalików klubowych z emblematami „Górnika”

Zabrze. Interweniowała służba ochrony i straż pożarna, które zostały obrzucone przez kibiców kamieniami, petardami hukowymi i plastikowymi butelkami. W związku z narastającą agresją wśród kibiców podjęto decyzję o wprowadzeniu sił policyjnych w pobliże sektora kibiców drużyny gości. W trakcie przerwy w meczu (około godz. 19:50) kibice „Polonii” zaczęli dewastować zajmowany sektor, wrywali betonowe elementy, fragmenty ogrodzenia i tablice informacyjne. Dokonali dewastacji przenośnych toalet i zaplecza gastronomicznego. Użyto armatki wodnej i strzelb gładkolufowych (salwa ostrzegawcza). Działania te nie przyniosły jednak zamierzonego rezultatu. Wprowadzono pododdziały policji do sektora buforowego i oddano salwę ze strzelb gładkolufowych w kierunku agresywnych kibiców. Następnie policjanci weszli do sektora kibiców „Polonii” Bytom, gdzie oddzielili kordonem awanturujących się kibiców od grupy zachowujących się spokojnie. Zatrzymano 71 najbardziej agresywnych osób. Obrażeń doznało 9 kibiców „Polonii” Bytom i jeden pracownik służb porządkowych.

W dniu 9 grudnia 2007 roku około godziny 00:45 na terenie dworca PKP Częstochowa – Stradom grupa około 300 kibiców „Górnika” Zabrze (wracająca z meczu piłki nożnej „Legia” Warszawa – „Górnik” Zabrze) zaatakowała kamieniami siły policyjne zabezpieczające ich przejazd. Użyto strzelb gładkolufowych, oddano 112 salw. Nikt nie odniósł obrażeń. Zniszczony został zegar peronowy, 2 szyby tablicy informacyjnej i kosz na śmieci.

KWP Kielce

W dniu 19 maja 2007 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim, przed meczem piłki nożnej „KSZO” Ostrowiec – „Polonia” Warszawa grupa około 150 kibiców usiłowała wtargnąć siłą na teren stadionu. Interwencja służb porządkowych była nieskuteczna. Na pisemny wniosek organizatora skierowano na obiekt pododdziały Policji. Użyto chemicznych środków obezwładniających i pałek służbowych. W trakcie trwania pierwszej połowy meczu grupa około 100 kibiców miejscowych usiłowała wtargnąć do sektora kibiców przyjezdnych. Zastosowano środki przymusu bezpośredniego w postaci pałek służbowych. Interwencja Policji zapobiegła konfrontacji i kibice powrócili do właściwych sektorów. Zatrzymano łącznie 17 sprawców zakłócania ładu i porządku publicznego w trakcie imprezy masowej, w tym 2 nieletnich. Nie odnotowano strat w mieniu policyjnym. Żaden funkcjonariusz nie odniósł obrażeń.

KWP Kraków

W dniu 15 sierpnia 2007 roku w Zabierzowie, około godziny 20:26 kibice "GKS" Katowice poprzez wejście na tory spowodowali zatrzymanie pociągu relacji Kraków – Świnoujście. Kibice zaczęli rzucać kamieniami w kierunku wagonów oraz interweniujących policjantów, wskutek czego zniszczyli 1 szybę w wagonie. Użyto środków przymusu bezpośredniego w postaci pałek służbowych. Kibiców skierowano na peron. Następnie, w trakcie przeprowadzania konwoju wahadłowego z kibicami „GKS” Katowice do stacji Jaworzno - Szczakowa, około godziny 22:30 jeden z policjantów próbujący pouczyć kibiców został uderzony butelką po piwie w głowę, wskutek czego doznał urazu czoła. Sprawcy nie ustalono. Użyto siły fizycznej i pałek służbowych w celu zapobieżenia eskalacji przemocy.

W dniu 24 sierpnia 2007 roku w Krakowie policjanci w asyście pracowników PKP oraz SOK wykonali oględziny składu pociągu, którym przyjechali kibice z Białegostoku na mecz piłki nożnej pomiędzy drużynami „Cracovia” Kraków a „Jagiellonią” Białystok. Ujawniono w sumie 45 sztuk niebezpiecznych przedmiotów różnego rodzaju tj. siekierę, nóż typu wojskowego, młotek stalowy murarski, stalową pałkę teleskopową, inne stalowe elementy, rurki i pręty metalowe, pałki kształtem przypominające kije bejsbolowe, drewniane belki i drewnianą nogę od stołu.

KWP Lublin

W dniu 1 września 2007 roku w Lublinie, w trakcie trwania meczu piłki nożnej pomiędzy drużynami „Motor” Lublin (około 3700 kibiców), a „Lechią” Gdańsk (ok. 300 kibiców), o godzinie 17:40 trzech kibiców „Motoru” podbiegło do sektora zajmowanego przez kibiców „Lechii” Gdańsk celem podpalenia flagi klubowej kibiców drużyny gości. Kibice z Gdańska wyłamali bramkę bezpieczeństwa i wbiegli na płytę boiska. Mecz został przerwany. Służba porządkowa nie interweniowała. Kibice miejscowi również wbiegli na boisko, skutkiem czego była siłowa konfrontacja obydwu grup kibiców. Podczas bójki kibice używali niebezpiecznych przedmiotów i dużej ilości rac świetlnych. O godz. 17:43 na pisemny wniosek organizatora wprowadzono na stadion siły policyjne, które rozdzieliły zwaśnione grupy kibiców. Oddano 2 salwy ze strzelb gładkolufowych co spowodowało, że kibice powrócili do swoich sektorów na trybunach. Mecz został wznowiony po około 10 minutach przerwy. Następnie o godzinie 19:07 grupa około 300 kibiców „Motoru” podjęła próbę konfrontacji z kibicami „Lechii” podczas ich przemarszu

na dworzec PKP Lublin Główny. W wyniku odgradzenia grup kibiców kordonem nie doszło do konfrontacji. Kibice z Gdańska odjechali bez zakłóceń w asyście Policji. Po kilku minutach zgromadzeni w pobliżu hali MOSiR kibice miejscowi obrzucili policjantów kamieniami. Użyto miotacza wody i strzelb gładkolufowych, na skutek czego kibice rozproszyli się. Obrażeń doznało 3 uczestników imprezy. Uszkodzeniu uległy 2 radiowozy.

KWP Łódź

W dniu 5 października 2007 roku w Łodzi odbył się mecz Orange Ekstraklasy pomiędzy drużynami „Widzew” Łódź i „Łódzki Klub Sportowy”. O godzinie 18:41 kibice „ŁKS” zgromadzeni przy bramach wejściowych na stadion napaarli na policjantów. Użyto siły fizycznej. Następnie kibice podjęli próbę wtargnięcia na obiekt, próbując wyważyć bramę i zachowując się agresywnie wobec pracowników ochrony i policjantów. Użyto pałek służbowych. O godzinie 18:51 kibice zgromadzeni na zapleczu sektora dla kibiców drużyny gości zakłócili porządek zachowując się agresywnie wobec policjantów. Użyto pałek służbowych i miotacza gazu. O godzinie 19:00 kibice „Widzewa” podjęli próbę przełamania kordonu policyjnego. Użyto siły fizycznej. O godzinie 19:12 kibice „Widzewa” obrzucili policjantów kamieniami i butelkami. Użyto siły fizycznej i gazu. O godzinie 20:37 kibice „Widzewa” obrzucili policjantów kamieniami. Użyto miotacza gazu. O godzinie 20:41 kibice „Widzewa” ponownie obrzucili policjantów kamieniami i dopuścili się niszczenia mienia na stadionie. Użyto miotacza gazu. W godzinach 21:14 – 21:59 kibice „ŁKS” kilkakrotnie obrzucili policjantów kamieniami, w wyniku czego trzykrotnie używano miotaczy gazu. Jednocześnie, o godzinie 21:30 kibice „ŁKS” podpalili krzeselka w swoim sektorze. Podjęto działania wspierające służby porządkowe w gaszeniu ognia. O godzinie 21:55 kibice „Widzewa” obrzucili policjantów niebezpiecznymi przedmiotami. Podjęto działania spychające. Użyto miotacza gazu. O godzinie 22:09 kibice „ŁKS” na zapleczu sektora dla kibiców drużyny gości obrzucili policjantów kamieniami i gałęziami. Oddano 6 salw ostrzegawczych ze strzelb gładkolufowych. O godzinie 22:15 kibice „Widzewa” obrzucili policjantów kamieniami. Użyto miotaczy gazu, podjęto działania spychające i rozpraszające. W wyniku ww. zdarzeń 14 osób (w tym 4 policjantów) odniosło lekkie obrażenia. Zatrzymano 17 sprawców.

W dniu 20 października 2007 roku na terenie dworca PKP Łódź Kaliska policjanci w trakcie zabezpieczania meczu piłki nożnej pomiędzy „Łódzkim Klubem Sportowym” a „Górnikiem” Zabrze dwukrotnie użyli gazu pieprzowego wobec awanturujących się i rzucających niebezpiecznymi przedmiotami kibiców drużyny gości. Sprawców nie zatrzymano. Nikt nie doznał obrażeń.

KWP Olsztyn

W dniu 11 sierpnia 2007 roku w Elblągu, po zakończeniu meczu piłki nożnej około 50 kibiców „Olimpii” Elbląg udało się w kierunku budynku klubowego, gdzie wznosili wulgarne okrzyki i zachowywali się agresywnie wobec zarządu klubu. Wielokrotne wzywanie do rozejścia się nie przyniosło rezultatu. Użyto środków przymusu bezpośredniego w postaci pałek służbowych i siły fizycznej. Jeden z kibiców wybił szybę w drzwiach wejściowych do budynku (został zatrzymany). Kibice zostali wyparci z terenu stadionu, a następnie rozeszli się. Żaden funkcjonariusz nie doznał obrażeń. Sprzęt policyjny nie został uszkodzony.

KWP Opole

W dniu 12 sierpnia 2007 roku w Opolu, podczas planowanego postoju pociągu specjalnego na dworcu PKP Opole Główne około godziny 18:40 grupa około 30 kibiców „GKS” Katowice (wracających z meczu „Śląsk” Wrocław – „GKS” Katowice) dokonała kradzieży ze sklepu monopolowego artykułów alkoholowych o wartości ok. 3 tys. zł. Sprawców nie ustalono.

Tego samego dnia w Opolu, po zakończonym meczu piłki nożnej o mistrzostwo II ligi pomiędzy drużynami „Odry” Opole i „GKS” Jastrzębie Zdrój, w trakcie przejazdu autobusów MZK z kibicami drużyny gości (zabezpieczanego policyjnym konwojem) około godziny 21:45 kibice „GKS” zostali zaatakowani przez szalikowców „Odry”. Konwój został obrzucony kamieniami i innymi przedmiotami. Użyto strzelb gładkolufowych (oddano 10 strzałów) i pałek służbowych. Kibice Odry zostali rozproszeni i oddalili się w kierunku nasypu kolejowego. Uszkodzono mienie komunalne (autobus MZK) i radiowóz.

W dniu 22 sierpnia 2007 roku w Opolu, po meczu o mistrzostwo II ligi piłki nożnej pomiędzy drużynami „Odry” Opole i „Motoru” Lublin, około godziny 22:30 grupa

kibiców drużyny gospodarzy zebrała się przy budynku klubowym i zaczęła wznosić okrzyki pod adresem władz klubu oraz zawodników, a także próbowała wtargnąć do budynku. Na widok interweniujących policjantów kibice „Odry” zaczęli obrzucać ich różnymi przedmiotami. Użyto miotacza wody, strzelb gładko lufowych i pałek służbowych. Kibice rozbiegli się. Nie udało się zatrzymać sprawców. Następnie na terenie dworca PKP Opole Główne interweniujący policjanci zostali zaatakowani przez wsiadających do pociągu kibiców „Motoru” Lublin i „Śląska” Wrocław. Użyto środków przymusu bezpośredniego w postaci siły fizycznej i pałek służbowych. W trakcie interwencji 3 osoby odniosły lekkie obrażenia.

KWP Poznań

W dniu 20 maja 2007 roku w miejscowości Swarzędz, około godziny 01:15 wracający z Poznania (z meczu piłki nożnej „Lech” Poznań – „Legia” Warszawa) kibice „Legii” Warszawa zatrzymali pociąg na wysokości dworca PKP i obrzucili policjantów kamieniami. W wyniku zaistniałego zdarzenia jeden z policjantów został uderzony kamieniem w łydkę.

KWP z siedzibą w Radomiu

W dniu 12 sierpnia 2007 roku w miejscowości Iłża, w trakcie trwania pierwszej połowy meczu piłki nożnej klasy okręgowej pomiędzy drużynami „Polonia” Iłża – „Powiślanka” Lipsko, około godziny 17:30 na płytę boiska wtargnęły grupy kibiców obu zespołów w celu doprowadzenia do bezpośredniej konfrontacji. Na prośbę organizatora wprowadzono na płytę boiska siły policyjne. Interwencja zapobiegła konfrontacji. Kibiców drużyny przyjezdnej wyprowadzono na parking, natomiast kibiców miejscowych wyparto z płyty boiska na trybuny. Użyto pałek służbowych i tarcz ochronnych. Policjanci zostali obrzuceni kamieniami i innymi przedmiotami. Obrażenia odniosło 3 policjantów. Mecz został dokończony bez udziału publiczności. Po meczu wracający do Lipska przy eskorcie Policji kibice „Powiślanki” nadal zakłócali porządek publiczny - tamowali ruch pojazdów i rzucali kamieniami w funkcjonariuszy. Użyto pałek służbowych. Zatrzymano łącznie 11 sprawców.

KWP Rzeszów

W dniu 24 sierpnia 2007 roku w Sanoku, po zakończeniu meczu o mistrzostwo IV ligi pomiędzy drużynami „Stali” Sanok i „JKS” Jarosław, w trakcie przejścia kibiców

drużyny gości doszło do zbiorowego zakłócenia porządku publicznego. Jeden z interweniujących policjantów doznał obrażeń szyi i kolana. Uczestnicy dokonali także uszkodzenia radiowozu. W bezpośrednim pościgu zatrzymano wszystkich sprawców. Użyto strzelb gładkolufowych oddając 6 strzałów, w tym jeden ostrzegawczy, oraz chemicznych środków obezwładniających. Użycie środków przymusu bezpośredniego nie spowodowało obrażeń ciała.

W dniu 28 października 2007 roku w miejscowości Zarszyn, w trakcie pierwszej połowy meczu V ligi pomiędzy „ŁKS” Zarszyn a „Czarnymi” Jasto grupa około 50 kibiców drużyny gości stała się bardzo agresywna wobec służb porządkowych i policjantów. Kibice drużyny „Czarnych” zaczęli demolować stadion, niszczyć ławki i rzucać niebezpiecznymi przedmiotami w interweniujących policjantów. Użyto strzelb gładkolufowych. Oddano 12 strzałów, w tym cztery ostrzegawcze. Rannych zostało 3 policjantów i 1 kibic. Uszkodzono 2 samochody prywatne.

KWP Szczecin

W dniu 13 października 2007 roku w pociągu relacji Szczecin – Kołobrzeg kibice jadący na mecz piłki nożnej (IV liga) pomiędzy drużynami „Pogoni” Szczecin i „Astry” Ustronie Morskie, wybili 5 szyb w składzie pociągu i wyrzucili gaśnicę. Na dworcu PKP Kołobrzeg zatrzymano 8 sprawców. W przerwie meczu kilku kibiców przyjezdnych zakłóciło porządek publiczny w pobliżu sklepu. Osiem osób zostało ukaranych mandatami karnymi. Po zakończeniu meczu grupa kibiców idąca w kolumnie obrzuciła butelkami i zaatakowała siły policyjne. Użyto środków przymusu bezpośredniego w postaci strzelb gładkolufowych.

Komenda Stołeczna Policji

W dniu 9 listopada 2007 roku, około godziny 00:33 w rejonie stacji PKP Zielonka grupa kilkuset kibiców „Jagiellonii” Białystok (wracających pociągiem specjalnym z meczu Orange Ekstraklasy „Legia” Warszawa – „Jagiellonia” Białystok) opuściła skład pociągu i biegnąc udała się w stronę kibiców „Legii” Warszawa, prawdopodobnie mieszkańców tych okolic. W pewnym momencie kibice „Jagiellonii” zauważyli 4 policjantów i ruszyli w ich kierunku rzucając kamieniami, butelkami i innymi niebezpiecznymi przedmiotami. Dodatkowo wznosili okrzyki grożąc pozbawieniem życia funkcjonariuszy. W trakcie napaści jeden z policjantów oddał 2 strzały ostrzegawcze

w powietrze i 1 niekontrolowany (na skutek uderzenia w głowę kamieniem) strzał w stronę kibiców. W wyniku tego strzału jeden z kibiców został poszkodowany (uraz nogi). Na miejsce wysłano 5 kompanii OPP wraz z miotaczem wody. Policjanci, którzy przybyli jako siły wsparcia, zostali obrzuceni kamieniami, butelkami, drewnianymi belkami itp. Użyto środków przymusu bezpośredniego w postaci siły fizycznej, kajdanek i nasobnych miotaczy gazu. Zatrzymano 5 kibiców z Białegostoku.

Naruszenia porządku publicznego nie związane bezpośrednio ze sportowymi imprezami masowymi

KWP Szczecin

W dniu 18 sierpnia 2007 roku na drodze krajowej nr 11, na odcinku pomiędzy miejscowościami Mostowo – Kretowino, około godziny 21:30 zawodnicy drużyny "Rega-Merida" Trzebiatów wracający z meczu z „Victorią” Koronowo zostali zaatakowani przez pseudokibiców z Koszalina. Napastnicy uszkodzili tylne drzwi samochodu Mercedes Vito, którym poruszali się piłkarze z Trzebiatowa oraz dokonali kradzieży telefonu komórkowego. Zatrzymano wszystkich sprawców (łącznie 13 osób). W pojazdach, którymi poruszali się sprawcy ujawniono 5 kijów bejsbolowych.

KWP Bydgoszcz

W dniu 11 listopada 2007 roku, około godziny 11:40 do Komendy Miejskiej Policji w Grudziądzu wpłynęła informacja telefoniczna od mieszkańca osiedla Tarpno, że w okolicach jeziora przy ul. Jaśminowej zbiera się grupa ok. 120 osób. Działania operacyjne wykazały, że są to kibice miejscowego klubu „GTŻ” i „Widzew” Łódź, którzy umówili się na tzw. „ustawkę”. Kibice miejscowi oświadczyli, że spotkali się z kibicami z Łodzi w celu wspólnego treningu. Osoby wylegitymowane nosiły ślady otarć i siniaków na twarzy. Nikt nie został poszkodowany. Nie odnotowano strat w mieniu. Nie używano środków przymusu bezpośredniego.

3.2.2. Przypadki naruszenia porządku publicznego przez polskich kibiców w związku ze sportowymi imprezami masowymi odbywającymi się poza terytorium RP

W dniu 8 lipca 2007 roku w Wilnie (Republika Litewska), w trakcie przerwy w meczu o Puchar Intertoto „Vétra” Wilno – „Legia” Warszawa kibice „Legii” wdarli się na boisko. Zniszczyli siedziska i ławki na trybunach, porwali siatkę na jednej z bramek,

zniszczyli bannery reklamowe. Następnie zaczęli rzucać kamieniami, kawałkami betonu, butelkami, pałkami i petardami w kierunku interweniujących policjantów. Mecz nie został dokończony. Później kibice przenieśli się do centrum miasta. Rannych zostało 4 policjantów i 1 osoba cywilna. Straty w mieniu publicznym na stadionie klubu „Vétra” oszacowano na 72 tys. litów. Zatrzymano 30 osób, 16 osób zostało skazanych wyrokami Sądu Okręgowego miasta Wilna na kary grzywny lub aresztu.

3.3. Współpraca z sądami w związku z wydarzeniami podczas masowych imprez sportowych

W związku z naruszeniami porządku i bezpieczeństwa publicznego podczas masowych imprez sportowych, Policja podejmowała działania zmierzające do zatrzymania sprawców tych zdarzeń. W roku 2007 zatrzymano łącznie 1 432 osoby, co w porównaniu z rokiem 2006 (2 064) daje 30,6% spadek liczby zatrzymanych. Wśród osób zatrzymanych w 2007 roku znajdowało się 165 nieletnich; w 2006 roku zatrzymano 347 nieletnich.

Do sądów skierowano 858 spraw o wykroczenia popełnione w związku z masowymi imprezami sportowymi, tj. o 388 mniej niż w roku 2006, wśród nich 732 sprawy dotyczyły meczów piłki nożnej. W porównaniu z rokiem 2006 w związku z meczami piłki nożnej do sądów skierowano o 384 wnioski mniej. W postępowaniu przyśpieszonym rozpatrywanych było 367 spraw, tj. o 131 więcej niż w roku 2006. W związku z wydarzeniami podczas masowych imprez sportowych w 355 przypadkach (o 168 przypadków mniej, niż w roku poprzednim), Policja wnioskowała o orzeczenie środka karnego w postaci zakazu wstępu na imprezy masowe. Sąd orzekł środek karny w 351 przypadkach. Do sądów dla nieletnich skierowano 139 wniosków o ukaranie, o 7 mniej niż w roku 2006 (146).

4. PODJĘTE W 2007 ROKU INICJATYWY, MAJĄCE NA CELU POPRAWĘ BEZPIECZEŃSTWA W ZWIĄZKU Z IMPREZAMI MASOWYMI

4.1. Współpraca przy nowelizacji ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych.

Wynikiem prac było podpisanie przez Prezydenta RP *ustawy z dnia 9 maja 2007 roku o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych* (Dz.U.07.99.663 z dnia 5 czerwca 2007 r.). Nowelizacja ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych wprowadziła szereg zmian mających na celu poprawę bezpieczeństwa w związku z organizacją imprez masowych. Do najważniejszych zaliczyć należy:

- nałożono na organizatorów imprez masowych obowiązek zapewnienia identyfikacji osób biorących udział w masowej imprezie sportowej o podwyższonym ryzyku.
- dodano wymóg, w myśl którego wszyscy porządkowi zaangażowani do zabezpieczenia imprezy masowej o podwyższonym ryzyku muszą legitymować się ważną licencją pracownika ochrony.
- zwiększono katalog kar za czyny popełniane w związku z imprezą masową. Między innymi przewidziano kary dla podmiotów zobowiązanych, które nie wywiązują się z obowiązku przekazywania informacji z zakresu bezpieczeństwa imprez masowych, spikerów zawodów sportowych prowokujących swoim zachowaniem do działań zagrażających bezpieczeństwu, organizatorów zawodów, delegatów lub obserwatorów związków sportowych nie wykonujących poleceń porządkowych wydawanych przez Policję.
- zwiększono dotkliwość środka karnego zakazu wstępu na imprezy masowe poprzez wydłużenie wymiaru kary.
- wprowadzono możliwość (a w przypadku czynów popełnionych w związku z masową imprezą sportową obligatoryjnie) połączenia kary zakazu wstępu na imprezę masową z obowiązkiem osobistego stawiennictwa we właściwej ze względu na miejsce zamieszkania jednostce organizacyjnej Policji.

4.2. Wprowadzenie pełnego wykorzystania funkcjonalnego Policyjnego Rejestru Imprez Masowych.

Od 1 stycznia 2007 roku, zgodnie *Zarządzeniem nr 1100 z dnia 13 grudnia 2006 roku Komendanta Głównego Policji w sprawie zasad prowadzenia Policyjnego Rejestru Imprez Masowych*, jednostki Policji są zobligowane do gromadzenia w PRIM informacji o wszystkich masowych imprezach sportowych.

W dniu 12 lipca 2007 roku zostało podpisane *Zarządzenie nr 667 Komendanta Głównego Policji w sprawie zasad prowadzenia Rejestru Działań Policyjnych*. Jego celem jest realizacja zadań monitorowania stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie kraju oraz przebiegu działań policyjnych prowadzonych w formie akcji i operacji, w tym gromadzenia i przetwarzania informacji o: zgromadzeniach publicznych, pobytach VIP, działaniach podczas klęsk żywiołowych i katastrof.

Ponadto podjęto czynności zmierzające do wypracowania przepisu rozszerzającego katalog gromadzonych w Policyjnym Rejestrze Imprez Masowych informacji. W założeniu, zgodnie z zaimplementowanymi możliwościami, aplikacja będzie zbierać informacje o innych niż imprezy masowe zdarzeniach angażujących siły i środki policyjne, w tym w szczególności o protestach społecznych, wizytach VIP, sytuacjach kryzysowych, pełniąc w ten sposób rolę pomocniczego narzędzia informacyjno – statystycznego.

4.3. Współpraca przy tworzeniu *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 sierpnia 2007 r. w sprawie masowych imprez sportowych, w stosunku do których nie stosuje się przepisów dotyczących gromadzenia i przetwarzania informacji.*

Przepis ten ograniczył zakres gromadzonych informacji do piłki nożnej, żużla, hokeja na lodzie oraz innych imprez masowych o podwyższonym ryzyku.

4.4. Podjęte inicjatywy w ramach prac Centralnego Zespołu do Spraw Bezpieczeństwa na Obszarach Kolejowych.

W ramach prac Zespołu zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- ustalenie po stronie przewoźnika jednego podmiotu koordynującego działania w związku z przemieszczaniem się uczestników imprez,

- ustalenie, że przewoźnik kolejowy będzie informował i konsultował z właściwymi terytorialnie jednostkami Policji rozkład jazdy pociągu specjalnego,
- zobowiązanie się przewoźników kolejowych, że będą oni uwzględniali, w zawieranych umowach z przedstawicielami stowarzyszeń (grup) kibiców, miejsca dla patrolu policyjnego w pociągu.

4.5. Mając na uwadze wprowadzenie nowych, efektywniejszych standardów pracy Policji, w związku z zabezpieczeniem masowych imprez sportowych, w dniu 1 października 2007 roku wprowadzono do użytku *Zarządzenie nr 982 Komendanta Głównego Policji w sprawie zasad organizacji i trybu wykonywania przez Policję zadań związanych z rozpoznaniem, zapobieganiem, zwalczaniem przestępstw i wykroczeń popełnianych w związku z imprezami sportowymi oraz gromadzenia i przetwarzania informacji dotyczących bezpieczeństwa masowych imprez sportowych.*

Zarządzenie wprowadza obowiązek utworzenia stałych zespołów zadaniowych do spraw kibiców, w ramach których kompleksowo rozwiązywane będą problemy związane z planowaniem i realizacją przedsięwzięć policyjnych dotyczących bezpieczeństwa imprez sportowych:

- rozpoznania środowisk,
- prowadzenia analizy kryminalnej,
- działań prewencyjnych.

Zgodnie z założeniami dokumentu, opracowano i przekazano wszystkim jednostkom Policji „Zasady wyposażania, użytkowania oraz minimalne wymagania techniczne sprzętu będącego na wyposażeniu zespołów monitorujących”, a także wprowadzono standardy opracowywanej dokumentacji związanej z policyjnym zabezpieczeniem przebiegu imprez sportowych.

4.6. Przygotowania do Mistrzostw Europy 2008 Austria-Szwajcaria

Na bazie uzyskanego z MSW Austrii projektu *Wspólnej deklaracji pomiędzy Przewodniczącym Federalnym Ministrem Spraw Wewnętrznych Republiki Federalnej Austrii a Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącej współpracy w zakresie bezpieczeństwa z okazji Mistrzostw Europy w Piłce*

Nożnej EURO 2008, w Komendzie Głównej Policji przygotowano projekt szczegółowego porozumienia między MSWiA RP a MSW Austrii oraz Deklaracji o współpracy między MSWiA RP a Radcą Federalnym do spraw wewnętrznych Szwajcarii. Przedstawiciele KGP uczestniczyli w cyklu konferencji międzynarodowych dot. *bezpieczeństwa podczas Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej 2008 w Austrii i Szwajcarii*. Uzgodnione zostały kwestie wymiany danych i informacji z Policją austriacką i szwajcarską, zapobiegania wjazdu/wyjazdu kibiców mogących stwarzać zagrożenie, pracy polskich policjantów na terenie Austrii i Szwajcarii, współpracy transgranicznej oraz współpracy oficerów łącznikowych.

Ponadto opracowana została „*Koncepcja działań Policji podczas operacji MISTRZOSTWA EUROPY 2008*” w zakresie zabezpieczenia przemieszczania się kibiców piłki nożnej do Austrii i Szwajcarii, przekazywania informacji dot. kibiców piłki nożnej oraz działań polskich sił policyjnych.

NFIP Austrii otrzymał z KGP obszerną analizę dot. zachowań polskich kibiców podczas rozgrywek piłki nożnej. Bieżące informacje będą przekazywane sukcesywnie do czasu zakończenia Mistrzostw. Obecnie w KGP trwają czynności organizacyjne, mające na celu zorganizowanie i przeszkolenie grupy polskich policjantów do pracy w Austrii podczas Mistrzostw w 2008 roku.

4.7. Przygotowania do organizacji Mistrzostw Europy w piłce nożnej „EURO 2012”.

Po ogłoszeniu przez UEFA decyzji o przydzieleniu Polsce i Ukrainie organizacji Mistrzostw, powołany w Głównym Sztabie Policji KGP Zespół ds. EURO 2008/2012, przygotował „*Zamiar działania Policji w celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas Mistrzostw Europy w piłce nożnej „EURO 2012”*”.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, ogólnokrajowa operacja policyjna zostanie podzielona na cztery podoperacje, zgodnie z kryterium terytorialnym. Będą to podoperacje realizowane przez komendantów wojewódzkich Policji w miastach, będących gospodarzami rozgrywek.

Od początku 2007 roku Policja brała udział w przedsięwzięciach organizowanych z własnej inicjatywy lub instytucji pozapolicyjnych. Na przełomie lutego i marca na terenie Warszawy i Poznania odbyło się organizowane przez MSWiA seminarium związane z zapewnieniem bezpieczeństwa podczas EURO 2012. W seminarium

uczestniczyli partnerzy z Ukrainy, odpowiedzialni za bezpieczeństwo i porządek publiczny. W dniach 5-8 listopada br. uczestniczono w Konferencji „Rozmowy Gdańskie”, poświęconej bezpieczeństwu imprez sportowych w zjednoczonej Europie. W konferencji brały udział delegacje z Niemiec, Szwecji, Wielkiej Brytanii i Ukrainy. Zrealizowany został przez KWP w Poznaniu projekt finansowany z Programu Pomocy Zagranicznej MSZ pt. „Poznań i Lwów razem na rzecz Euro 2012”. Umożliwi on wzajemną wymianę procedur, doświadczeń i legislacji, związaną z zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku prawnego podczas imprez masowych. W projekcie uczestniczyli policjanci z jednostek organizacyjnych Policji, na terenie których zaplanowane zostały rozgrywki EURO 2012. Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu uczestniczy także w realizowanym programie Polskiej Platformy Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Projekt pt. „*Technologie przetwarzania tekstu polskiego zorientowanego na potrzeby bezpieczeństwa publicznego*”, umożliwi projektowanie oraz wdrożenie narzędzi do wspomagania zarządzania kryzysowego ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb EURO 2012.

Jednostki terenowe Policji, na terenie których rozgrywane będą spotkania piłkarskie w ramach EURO 2012, na bieżąco współpracują z administracją rządową i samorządową. Przedstawiciele Policji biorą udział w zespołach powołanych przy prezydentach miast lub wojewodach. W trakcie roboczych spotkań wypracowywane są zasady współpracy oraz koordynacji działań, dotyczących bezpieczeństwa nie tylko uczestników imprezy sportowej, ale także mieszkańców miast. Zakres działań nie skupia się wyłącznie na mieście-gospodarzu meczu piłkarskiego, ale także uwzględnia przedsięwzięcia planowane do realizacji w miejscowościach, w których mogą zostać zakwaterowane drużyny sportowe.

W dniu 19 grudnia 2007 r. Komendant Główny Policji wydał *Decyzję nr 936 w sprawie powołania pełnomocnika oraz Zespołu Zarządzającego do spraw przygotowania i realizacji policyjnego zabezpieczenia Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej „EURO 2012”*. Decyzja określa zakres zadań do wykonania przez Pełnomocnika oraz wskazane w dokumencie Zespoły zadaniowe, działające w strategicznych dla Policji obszarach.

5. PODSUMOWANIE

Na podstawie analizy danych za 2007 rok można zaobserwować następujące tendencje:

- 1) Spadła ogólna liczba imprez masowych względem roku 2006. Zmalała także liczba zabezpieczanych przez Policję sportowych imprez masowych. W 2007 roku odnotowano łącznie 6 942 imprez sportowych, dla porównania w 1999 roku przeprowadzono ich 16 805 i liczba ta każdego roku zmniejszała się, aż do najniższego poziomu w 2005 roku (7 485). Wyjątkiem był rok 2006, gdzie odnotowano niewielki wzrost masowych imprez sportowych (7 768).
- 2) Wzrosła o ponad 4,7% ogólna liczba policjantów zaangażowanych w zabezpieczenie imprez masowych, przy jednoczesnym wzroście (o 5,5%), w stosunku do roku 2006 liczby policjantów kierowanych do zapewnienia bezpieczeństwa podczas imprez sportowych.
- 3) O 14,4% wzrosły koszty poniesione przez Policję w związku z zabezpieczeniem imprez masowych. Wzrosły one znacznie w związku z zabezpieczeniem masowych imprez sportowych, natomiast uległy nieznacznemu zmniejszeniu w związku z zabezpieczeniem innych imprez masowych. Na sytuację tę wpływ miały przede wszystkim dwa czynniki: znaczny wzrost cen paliw, a także wysoki stopień zagrożenia powodowany przez uczestników masowych imprez sportowych.
- 4) Poprawie uległ poziom bezpieczeństwa podczas wszystkich imprez nie będących imprezami sportowymi. W roku 2007 odnotowano łącznie 294 przypadki naruszeń prawa (ekscesów chuligańskich i zbiorowych) w związku z imprezami masowymi (w 2006 roku – 355). Najwięcej przypadków naruszeń prawa odnotowuje się podczas trwania masowych imprez sportowych – 172, co świadczyć może o utrzymującym się niskim poziomie bezpieczeństwa, zapewnianym przez organizatorów tych imprez. Przed imprezami odnotowano 47 przypadków, po imprezach – 75. Wśród wymienionej liczby 294 przypadków naruszeń prawa, wyszczególniono 81 zbiorowych naruszeń prawa, z których 66 miało miejsce podczas meczów piłki nożnej.

- 5) Na podobnym poziomie, jak w 2006 roku, utrzymała się liczba policjantów (100), którzy odnieśli obrażenia podczas działań przywracających naruszony porządek publiczny. Zmalały jednakże straty w mieniu policyjnym w związku z zabezpieczeniem imprez masowych.
- 6) Odnotowano o 19,9%, w porównaniu do roku 2006, spadek liczby osób zatrzymanych w związku z naruszeniami prawa popełnionymi na imprezach masowych. Spadek liczby osób zatrzymanych związany jest z mniejszą w 2007 roku liczbą wszystkich zbiorowych naruszeń prawa.
- 7) Znacznie zmniejszyła się liczba skierowanych do sądu wniosków w związku z wykroczeniami popełnionymi podczas imprez masowych (spadek o 38%). O 32,5% zmniejszyła się również liczba skierowanych do sądu wniosków o orzeczenie środka karnego w postaci zakazu wstępu na imprezy masowe.
- 8) Zwiększyła się o 16,9% liczba orzeczonych przez sądy zakazów wstępu na imprezę masową z 314 w 2006 do 367 w 2007 r.

Analizując zestawienia statystyczne można skłonić się do wniosku, że ulega poprawie poziom bezpieczeństwa w związku z przeprowadzaniem imprez masowych. Niestety, na poprawę sytuacji ma wpływ, przynajmniej w części, zwiększenie kierowanych do zabezpieczenia sił i środków policyjnych. Sytuacja ta świadczy o ciągle utrzymującym się niskim poziomie zaangażowania w szeroko rozumianą problematykę bezpieczeństwa podmiotów pozapolicyjnych. W szczególności dotyczy to organizatorów imprez masowych.

Wzrost kosztów poniesionych przez polską Policję w związku z zabezpieczeniem imprez masowych był po części powodowany zwiększeniem się wiodących składowych elementów finansowych, w tym w szczególności znacznym podniesieniem w roku 2007 cen paliw, energii, a także wzrostem liczby policjantów kierowanych do pośredniego lub bezpośredniego zabezpieczania imprez.

Nadal utrzymuje się wysoki poziom agresji w środowisku kibiców sportowych. Od lat do największej liczby zdarzeń dochodzi w związku z rozgrywkami piłki nożnej. Ponadto, w ostatnim roku dochodziło także do poważnych incydentów w związku z zawodami żużłowymi. Sytuacja w tym zakresie pozostaje niezmienna od lat i niejako nakreśla konieczność ukierunkowania działań na grupy zrzeszające sympatyków tych dyscyplin sportowych.

W ocenie Policji organy wydające zezwolenia na przeprowadzanie imprez masowych powinny być bardziej aktywne w egzekwowaniu od organizatorów imprez warunków przeprowadzania tych przedsięwzięć. Bezwzględne przestrzeganie warunków bezpieczeństwa przyczynić się może do wzrostu poziomu bezpieczeństwa, a jakość wywiązywania się z nich umożliwi kierowanie mniejszej liczby policjantów do realizacji zabezpieczeń.

Nadal utrzymującym się mankamentem jest niska jakość działań służb porządkowych organizatora, co powoduje, że z zasady każdy przypadek naruszenia porządku wiąże się z koniecznością interwencji Policji. Zgodnie z wymogami ustawowymi oraz postanowieniami europejskich (UEFA) i światowych (FIFA) władz piłkarskich, widowisko sportowe powinno przebiegać bez udziału Policji. Konieczne jest więc ograniczanie udziału sił policyjnych w zabezpieczeniu meczu, na rzecz większego zaangażowania organizatorów, wprowadzania systemów identyfikacji kibiców oraz przygotowania profesjonalnej służby porządkowej.

Wprowadzone nowelizacją ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych nowe regulacje prawne nie przyniosły jak dotąd wymiernej poprawy poziomu bezpieczeństwa. Jednocześnie sam dokument, po kilku nowelizacjach, stracił początkową spójność. Jedną z poczynionych przez Policję inicjatyw była przekazana do MSWiA propozycja podjęcia prac nad nowymi aktami prawnymi, regulującymi ten obszar tematyczny. W ocenie Policji istnieje potrzeba podjęcia prac nad nową ustawą o bezpieczeństwie imprez masowych, dotyczącą organizacji:

- imprez masowych o charakterze kulturalnym,
- masowych imprez sportowych, z wyłączeniem piłki nożnej,

- rozgrywek piłki nożnej oraz innych rozgrywek sportowych, zaliczonych do imprez podwyższonego ryzyka.

Poprzez zmianę regulacji prawnych, można by wymóc większe zaangażowanie i odpowiedzialność nie tylko organizatorów imprez, ale także związków sportowych o zasięgu krajowym. Wprowadzenie szczególnych przepisów odnośnie piłki nożnej i imprez podwyższonego ryzyka umożliwi zdjęcie niektórych obowiązków z organizatorów tych imprez masowych, które nie powodują zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego (np. imprezy kulturalne i większość imprez sportowych). Podczas prac legislacyjnych w tym obszarze, jako jeden z głównych aspektów wskazać należy konieczność dostosowania polskich regulacji do zapisów *Rezolucji Rady z dnia 4 grudnia 2006 roku w sprawie zaktualizowanego podręcznika zaleceń w zakresie międzynarodowej współpracy policyjnej oraz w zakresie działań prewencyjnych związanych z aktami przemocy i zakłóceniami porządku publicznego podczas międzynarodowych meczów piłki nożnej, które dotyczą co najmniej jednego państwa członkowskiego*.

W nowym przepisie należałoby również uwzględnić kwestie przygotowania i eksploatacji obiektów przeznaczonych na potrzeby przeprowadzania meczów piłkarskich, z uwzględnieniem przepisów przytoczonej Rezolucji. Niebagatelną rolę dla bezpieczeństwa uczestników imprez mają rozwiązania techniczne pozwalające między innymi na kierowanie przepływem publiczności, kontrolą osób przebywających w miejscu odbywania się imprezy, identyfikację uczestników imprez, a każdym z tych elementów powinna zostać uwzględniana opinia Policji. Z punktu widzenia bezpieczeństwa ważne jest, aby nowobudowane obiekty sportowe, zwłaszcza stadiony, z mocy ustawy były wyposażone w infrastrukturę obejmującą m.in. zintegrowane stanowiska dowodzenia i systemy identyfikacji uczestników imprez, system kontroli wejść i wyjść, organizację rozmieszczenia publiczności, zaplecze parkingowe oraz węzły komunikacyjne na potrzeby przemieszczania się uczestników imprez.

Za wprowadzeniem takich rozwiązań przemawiają wieloletnie doświadczenia i sprawdzone rozwiązania innych państw europejskich oraz wyzwania w świetle zbliżających się Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej w 2012 roku na terenie Polski i Ukrainy.